

«οι μαθητές γράφουν!»

Δ/ση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής, 2008-2009

(Ειδική διάκριση)

«Μπαίνοντας στη θέση του άλλου...»

Ελένη Κουρτέση

1^ο Γυμνάσιο Αυλώνα

Τηλ. 2295041365

Εγώ, εσύ... Ποτέ δεν είχα καταλάβει τι σήμαιναν πραγματικά αυτές οι δύο λέξεις. Μεγαλώνοντας και ζώντας στην κλειστή κοινωνία του μικρού χωριού μου, ήρθα αντιμέτωπος με συμπεριφορές και γεγονότα που με άγγιζαν και με δίδαξαν.

Ο Άρης και εγώ ήμασταν μαζί από παιδιά. Ήταν η σκιά μου και εγώ η δικιά του. Ζωηρός, ζωντανός, δραστήριος, αεικίνητος και γεμάτος χιούμορ. Η κακή οικονομική κατάσταση και οι στέρησεις που αντιμετώπιζαν οι οικογένειές μας δεν σταματούσαν τα όνειρά μας. Μαζί του έκανα κάθε τρέλα. Δεν ήταν λίγες οι φορές που μας κυνηγούσαν για τα τζάμια που είχαμε σπάσει. Ο Καπετάν Φασαριάς και η παρέα του, έλεγαν οι γείτονες, τα κατέστρεψαν πάλι όλα.

Καταφύγιο της τρέλας και της ξεγνοιασιάς μας υπήρξε μια μικρή σπηλιά στο δάσος. Δύσβατο και δυσπρόσιτο σημείο για τους πολλούς, γι' αυτό και το επιλέξαμε.

Ήμασταν στην τελευταία τάξη του Γυμνασίου. Γύρω μας υπήρχε μια ομάδα παιδιών που μας στήριζε και μας αγαπούσε. Ο Άρης ήταν για αυτούς ήρωας. Ξεκινούσε απίθανα περιστατικά στον χώρο του σχολείου, στα οποία συμμετείχε, χωρίς τις περισσότερες φορές να το καταλάβει, ολόκληρη η τάξη. Πάντοτε, ο Άρης πρωτοστατούσε. Οι καθηγητές θαύμαζαν το δυναμισμό του και το πάθος του να δώσει με τις πράξεις του χρώμα στην δύσκολη και μονότονη πραγματικότητα της ζωής μας.

-Η ζωή θέλει πάθος. Αν την πιάσεις από τα μαλλιά θα ευτυχήσεις.

-Δηλαδή; Εννοείς την Ζωή από την Β' Γυμνασίου;

-Ποτέ δεν θα με καταλάβεις. Μπορείς όμως να το ζήσεις ακολουθώντας όσα κάνω.

Δυσκολεύτηκα να αντιληφθώ για ποια ζωή μιλούσε, ίσως γιατί πάντοτε έβλεπα τα πράγματα από την λογική και όχι από την συναισθηματική πλευρά τους. Η μητέρα μου, μου έλεγε να μην ακολουθώ αυτόν τον φασαριόζο. Βλέπεις πόσο δύσκολα τα φέρνουμε πέρα. Εμάς υποψιάζονται για το παραμικρό. Δεν ξέρουν όμως ότι η φτώχεια και η τιμιότητα μπορούν να συνδυαστούν. Αυτός ήταν ο καημός της μητέρας μου που γεμάτη υπερηφάνεια και στέρησεις προσπαθούσε να μας μεγαλώσει σωστά.

Όσο λοιπόν ήμουν εγκλωβισμένος στα «πρέπει» της ζωής μου τόσο με τραβούσε σα μαγνήτης η ελεύθερη φύση του Άρη. Μαζί του ήταν σαν να ξεχνώ τον εαυτό μου με τους φόβους και τους ενδιαασμούς του και να γίνομαι ένας χαρούμενος και ανεξάρτητος άνθρωπος. Το θηρίο που έκρυβα μέσα μου έβγαινε και απολάμβανε τις μικρές χαρές της ζωής.

Κάθε πρωί ξεκινούσαμε μαζί για το σχολείο.

-Πάλι άργησες!

-Διάβαζα χθες ως αργά και αποκοιμήθηκα πάνω στο βιβλίο. Πρέπει να γράψω καλά, διαφορετικά η μητέρα μου θα πληγωθεί.

-Μια ζωή όλα για τους άλλους. Τίποτα για σένα.

-Μα...για μένα.

-Δεν νομίζω. Εσύ γίνεσαι αυτό που θέλει η μητέρα σου. Εκείνη έκανε ποτέ το ίδιο για σένα; Εγώ...εσύ, αγαπητέ μου Αλέξανδρε.
-Μιλάς αινιγματικά.
-Καλέ μου Αλέξανδρε όσοι μας αγαπούν και νοιάζονται πραγματικά για μας πρέπει να μπαίνουν για λίγο στη θέση μας. Είμαστε παιδιά θα κάνουμε την τρέλα μας. Και οι γονείς μας τα έζησαν. Ας τα θυμούνται που και που, όταν μας γεμίζουν με τα «μη» και τα «πρέπει». Πάψε λοιπόν να κάνεις αυτό που θέλουν οι άλλοι.
-Και τι να κάνω δηλαδή;
-Είναι απλό, αν θέλουν να σε βλέπουν ευτυχισμένο θα γίνουν «Εσύ». Τότε και εσύ θα γίνεις «αυτοί».

Ακόμη δεν είχα καταλάβει ακριβώς το νόημα των λόγων του. Δεν ξαναρώτησα. Τον άκουγα να μιλά με πάθος για μια σχέση αμοιβαιότητας που δυσκολευόμουν να καταλάβω πώς θα μπορούσε να υλοποιηθεί...

Η ώρα περνούσε και ο Άρης δεν φαινόταν. Κανένα από τα σενάρια που έκανα δεν με βοηθούσαν να καταλάβω τι μπορεί να είχε συμβεί. Τι να 'χε βάλει πάλι με το μυαλό του; Ξεκίνησα για το σχολείο. Είχα την ελπίδα ότι θα τον έβρισκα εκεί, για να μου κάνει μια ακόμα έκπληξη, ένα καινούργιο αστέιο.

Ήταν 8:30. Ο καθηγητής των μαθηματικών μπήκε στην τάξη παγωμένος. Το βλέμμα του έκρυβε πανικό και απόγνωση. Σκυθρωπός, μελαγχολικός και με μια έντονη νευρική κατάσταση μας ανακοίνωσε ότι η εξέταση δεν θα γινόταν.

Όλοι άρχισαν να ζητωκραυγάζουν.

-Έτσι δεν θα την χάσει και ο Άρης, είπα εγώ...

Τότε ήταν που μας είπε ότι το πρωί, καθώς ερχόταν έγινε αυτόπτης μάρτυρας ενός σοβαρού τροχαίου. Ένας απρόσεκτος οδηγός φορτηγού χτύπησε τον Άρη καθώς ξεκινούσε από το σπίτι του για το σχολείο...

Πάγωσα. Από το πρωί είχα αυτό το άσχημο προαίσθημα.

-Είναι καλά; Πετάχτηκα και ρώτησα μεμιάς.

-Βρίσκεται στο χειρουργείο για μια δύσκολη επέμβαση στη σπονδυλική στήλη, απάντησε με ψυχραιμία ο κ. Γεωργίου.

Μετά από αρκετή ώρα έμαθα ότι ο Άρης θα έμενε καθηλωμένος σε αναπηρικό καροτσάκι για όλη του τη ζωή, εκτός αν συνέβαινε κάποιο θαύμα και πετύχαινε η δεύτερη εγχείριση μετά από ένα χρόνο. Τα μάτια μου γέμισαν δάκρυα. Μέχρι τώρα αυτός ήταν ο ήρωας μου. Ο καλός μου φίλος που φιλοσοφούσε για τη ζωή βλέποντας την αισιόδοξη πλευρά της. Τώρα έπρεπε να γίνω εγώ ο βράχος, το στήριγμα για να τον βοηθήσω να αποδεχτεί την νέα δραματική κατάσταση. Αυτό ήταν η στιγμή που θυμήθηκα το «εγώ...εσύ». Να σταθώ στο πλευρό του, να τον νιώσω, να βρεθώ νοερά με την ψυχή και το πνεύμα μου στην θέση του. Να νιώσω τις ανάγκες του για να τον στηρίξω και να μην τον πληγώνω άθελά μου. Πώς μπαίνεις στη θέση του άλλου;

Έπρεπε να διώξω τον οίκτο και οτιδήποτε απαισιόδοξο θα με εμπόδιζε να σταθώ δυνατός.

Η επίσκεψή μου στο νοσοκομείο ήταν σύντομη χωρίς έντονους συναισθηματισμούς. Ο Άρης ήταν σιωπηλός αλλά δεν άφηνε κανέναν να νιώσει λύπηση γι' αυτόν. Για μένα όλα είχαν γκρεμιστεί.

Οι μήνες περνούσαν και έφτασε η μέρα που ο Άρης ξαναγύρισε στο σχολείο. Όλοι φάνηκαν πρόθυμοι να τον βοηθήσουν. Ακόμη και τα παιδιά της άλλης εθνικότητας που μέχρι πριν αποτελούσαν μια ομάδα, δική τους, ξεχωριστή, αποκομμένη από εμάς. Αυτό που συνέβη κατά ένα περίεργο τρόπο μας ένωσε σαν μια γροθιά. Από κοινού είχαμε αποφασίσει να συμπεριφερθούμε σαν να μην έχει συμβεί τίποτα για χάρη του Άρη, ο οποίος κατέφτασε κεφάλτος και χαμογελαστός.

-Σας έλειψα; Είμαι εδώ! Τι κάνουμε σήμερα;

Αυτό ήταν που μας έδωσε δύναμη και είπα:

-Μετά το σχολείο το πρόγραμμα έχει βουνό. Το κρησφύγετο μας αναπροσαρμόστηκε και μας περιμένει γεμάτο εκπλήξεις.

Μαζί με τα υπόλοιπα παιδιά, Έλληνες και αλλοδαποί ανοίξαμε τα στενά δρομάκια και μεταφέραμε το κρησφύγετο σε χαμηλότερο και πιο προσβάσιμο σημείο για να μπορεί να βρεθεί εκεί ο Άρης. Ήταν πιο όμορφο από το πρώτο. Κρυμμένη ανάμεσα σε φυλλωσιές με δύο γέρικα πεύκα να την περικυκλώνουν, η νέα σπηλιά ήταν σαν να υπήρχε εκεί για τον Άρη.

Ένιωθα ότι όλα από εδώ και στο εξής γίνονταν για ένα ιερό σκοπό που μας έφερνε κοντά στο να καταλάβουμε και να βιώσουμε ο ένας την ψυχολογία και τις ανάγκες του άλλου.

Ήταν η πρώτη φορά που συζήτησα με τους γονείς μου ότι θα πηγαίναμε τον Άρη στη νέα σπηλιά. Ήταν η πρώτη φορά που αισθάνθηκα ότι με κατάλαβαν και μου έδωσαν οδηγίες για το πώς θα το κάναμε με τρόπο ασφαλή. Απίστευτο! Είχαν έρθει στη θέση μου. Με ένιωσαν και μπόρεσαν να με συμβουλευθούν σωστά. Το «Εγώ...Εσύ...», η στάση ζωής του Άρη άρχισε να παίρνει σάρκα και οστά. Οι σχέσεις άρχιζαν να χρωματίζονται και να αποκτούν ανθρωπιά, συνεργασία, αμοιβαιότητα. Τελικά ήταν τόσο απλό να το κάνεις, χωρίς προσπάθεια και ζόρι. Με αγάπη, συμπόνια, ενδιαφέρον και με επίκεντρο τον συνάνθρωπο και τις ανάγκες του. Το μόνο που χρειάζεται είναι να δεις το πρόσωπο, τα μάτια. Να καταλάβεις κάποιον με την καρδιά. Ο μεγάλος να γίνει έφηβος, ο δυνατός και αρτιμελής να νιώσει τον αδύναμο, ο αλλοδαπός και ο Έλληνας να γίνουν και να συμπεριφερθούν σαν ένας άνθρωπος δυνατός ισότιμος με τα ίδια δικαιώματα, υποχρεώσεις και ευαισθησίες.

Ο Άρης γεμάτος συγκίνηση και περίεργο δυναμισμό πλησίασε με το καροτσάκι τον Λούτφι, τον αλλοδαπό μαθητή που ήταν ο αρχηγός της αντίπαλης ομάδας στα πολεμικά παιχνίδια που οργανώναμε στο βουνό.

-Συνεχίζετε ακόμα να πιστεύετε ότι θα μας νικήσετε;

Είπε ο Άρης.

-Και βέβαια! Αν και ακόμη φοβόμαστε το πονηρό μυαλό σου που μπορεί και κατεβάζει ιδέες!

Και οι δύο ξέσπασαν σε γέλια και όρισαν την ώρα της αναμέτρησης. Ήμουν χαρούμενος και πιο σοφός. Όλα είχαν ξεκαθαρίσει στο μυαλό μου. Οι σχέσεις είχαν ομαλοποιηθεί. Είχα κατακτήσει την αυτογνωσία και στο εξής πρόσφερα τον εαυτό μου σωστό στον συνάνθρωπο είτε λεγόταν Άρης είτε Λούτφι.

Η δεύτερη επέμβαση έγινε και όλα πήγαν κατ' ευχήν. Ο Άρης θα ξαναπερπατούσε. Ναι! Μετά από ένα χρόνο αγωνίας θα ξαναστεκόταν στα πόδια του. Αλλά...πάντα στεκόταν στα πόδια του με ένα άλλο μαγικό τρόπο γι' αυτόν και τους άλλους.

Μεγάλωσα, ωρίμασα, σπούδασα και έκανα οικογένεια στην Γαλλία. Ο Άρης έστησε μια επιτυχημένη επιχείρηση που αναλαμβάνει ταξίδια και εκδρομές Εναλλακτικού Τουρισμού και παιχνιδιών που αυξάνουν την αδρεναλίνη, όπως ελεύθερες πτώσεις, ράφτιγκ και ορειβασία.

Κρατάμε επαφή και χαίρομαι όταν τον ακούω να μιλά με αυτόν τον ενθουσιασμό και το πάθος για ζωή, τον μιμήθηκα και κατάφερα να αντλήσω θάρρος και ενεργητικότητα. Το σπουδαιότερο όμως είναι ότι έμαθα να μπαίνω στη θέση του άλλου. Γινόμουν, λοιπόν ένας άνθρωπος ευαίσθητος, γλυκός και ανθρώπινος, έτοιμος να δοθώ ολοκληρωτικά στον άλλο. Αυτό ήταν και το μυστικό. Απέναντι σ' ένα τέτοιο άνθρωπο μπορεί και ο άλλος να μπει στη θέση του και να τον καταλάβει.

Υιοθέτησα έναν τρόπο ζωής, συμπεριφοράς και δράσης που οικοδομείται με υλικά την ανθρωπιά, αγάπη, κατανόηση, συνεργασία και σεβασμό στη διαφορετικότητα των αναγκών κάθε ανθρώπου.